

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.204 van 29 april 2014
in de zaak A. 203.575/X-15.675.**

In zake : Guy ABBEEL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter Crispyn
 kantoor houdend te 9030 Mariakerke
 Mazestraat 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de STAD DENDERMONDE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tom De Sutter
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Koning Albertlaan 128
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 februari 2012, strekt tot de nietigverklaring van “[h]et besluit van de burgemeester van Dendermonde, optredende als hogere tuchtoverheid, dd. 14 december 2011 waarbij aan verzoeker de tuchtstraf van terugzetting in weddeschaal is opgelegd [...], dit onder voorbehoud of dergelijke beslissing effectief bestaat dan wel voorhanden is”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 maart 2014.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die *loco* advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Tom De Sutter, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is hoofdinspecteur van politie bij de stad Dendermonde.

3.2. Naar aanleiding van een interventie door inspecteurs A.M.D.S. en T.W. in de vroege ochtend van 27 september 2009, wordt B.V. opgepakt en naar het politiebureau overgebracht, alwaar verzoeker en inspecteur F.D.L. bijstand verlenen tijdens de overbrenging naar en de opsluiting in de cel van een weerspannige en zowel fysiek als verbaal agressieve B.V.

In het kader van deze opsluiting blijkt verzoeker een beentje in de pink van zijn linkerhand te hebben gebroken. Verzoeker doet aangifte van dit arbeidsongeval en is werkongeschikt tot en met 1 december 2009.

3.3. Op 30 september 2009 biedt B.V., die zich niets herinnert van de gebeurtenissen, zich na blijvende fysieke ongemakken aan op het politiebureau om navraag te doen naar de omstandigheden van zijn administratieve aanhouding. Op dat ogenblik zijn er geen camerabeelden meer beschikbaar van de gebeurtenissen in de cel naar aanleiding van zijn administratieve aanhouding.

3.4. Midden december 2009 neemt inspecteur V. kennis van geruchten over mogelijke onregelmatigheden begaan door verzoeker bij voormelde aanhouding. Hij voert hierover een gesprek met de commissaris van politie D.M., die op zijn beurt de korpschef hiervan inlicht.

3.5. Op 7 januari 2010 neemt de korpschef een verklaring af van de politieagenten die bij de aanhouding van B.V. aanwezig waren, zijnde de inspecteurs A.M.D.S., T.W. en F.D.L. Op dat ogenblik wordt melding gemaakt van het feit dat verzoeker B.V. één of meerdere slagen op het hoofd zou hebben toegebracht, met de breuk aan zijn pink tot gevolg.

3.6. Op 11 januari 2010 wordt verzoeker bij ordemaatregel in het belang van de dienst, van de dienst interventie naar de dienst verkeer overgeplaatst.

3.7. Op 14 januari 2010 vraagt de korpschef aan de procureur des Konings om op de hoogte te worden gehouden omtrent het gevolg dat aan de zaak met betrekking tot verzoeker wordt gegeven.

3.8. Op 8 februari 2010 deelt de procureur des Konings aan de korpschef mee dat het dossier met betrekking tot verzoeker het voorwerp uitmaakt van een strafinformatie.

3.9. Op 27 september 2010 informeert de korpschef naar de stand van zaken van het voormelde dossier.

3.10. Op 5 oktober 2010 deelt de procureur des Konings mee dat het strafonderzoek nog lopende is en dat nog enkele bijkomende onderzoeksdaeden noodzakelijk zijn.

3.11. Op 2 november 2010 deelt de procureur des Konings mee dat zijn ambt overgaat tot de dagvaarding van verzoeker wegens het toebrengen van opzettelijke slagen aan B.V.

3.12. In de loop van de maand november wordt verzoeker gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde voor de zitting van 1 december 2010.

3.13. Op 24 november 2010 verzoekt de korpschef de procureur des Konings om te mogen beschikken over een kopie van het strafdossier in de zaak van verzoeker.

3.14. Op 1 december 2010 behandelt de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde de zaak van verzoeker. Op 3 december 2010 deelt de procureur des Konings aan de korpschef mee dat de rechtbank van eerste aanleg op voormelde zitting de zaak voor tussenvonnis heeft gesteld op 5 januari 2011 voor de aanstelling van een geneesheer-deskundige.

3.15. Op 11 januari 2011 deelt de procureur des Konings aan de korpschef mee dat de rechtbank van eerste aanleg in een tussenvonnis een geneesheer-deskundige heeft aangesteld, teneinde de verwondingen van B.V. te onderzoeken en de zaak voor verdere behandeling naar de zitting van 27 april 2011 heeft uitgesteld.

3.16. Op 19 januari 2011 deelt de procureur des Konings het gerechtelijk dossier mee aan de korpschef.

3.17. Op 21 januari 2011 stelt de korpschef op grond van artikel 45 van de wet van 7 december 1998 ‘tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus’, de hogere tuchtoverheid in kennis van het strafrechtelijk dossier lastens verzoeker.

3.18. Op 8 april 2011 wordt het inleidend verslag aan verzoeker ter kennis gebracht, waarbij hem wordt meegedeeld dat de verwerende partij hem de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wenst op te leggen.

3.19. Op 6 mei 2011 dient verzoeker een verweerschrift in en op 13 mei 2011 wordt verzoeker gehoord.

3.20. Op 20 mei 2011 deelt de hogere tuchtoverheid een voorstel van zware tuchtstraf, meer bepaald het ontslag van ambtswege, aan verzoeker mee.

3.21. Op 27 mei 2011 richt verzoeker een verzoek tot heroverweging aan de tuchtraad.

3.22. Op 8 september 2011 maakt de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie een deskundigenverslag op. De inspecteur-generaal is daarbij van oordeel dat de procedure correct is toegepast, maar dat de ten laste gelegde feiten niet bewezen zijn.

3.23. Op 19 oktober 2011 brengt de tuchtraad een advies uit. De tuchtraad verwerpt daarbij alle procedurele bezwaren van verzoeker, doch oordeelt bij meerderheid van stemmen dat de ten laste gelegde feiten niet bewezen zijn en dat de hogere tuchtoverheid dient af te zien van verdere vervolging.

3.24. Op 23 november 2011 maakt de hogere tuchtoverheid haar voornemen kenbaar om af te wijken van het advies van de tuchtraad en om de zware tuchtstraf van de terugzetting in weddeschaal op te leggen.

3.25. Op 2 december 2011 maakt verzoeker een verweerschrift aan de hogere tuchtoverheid over.

3.26. Op 14 december 2011 legt de hogere tuchtoverheid, in afwijking van het advies van de tuchtraad, aan verzoeker definitief de zware tuchtstraf van de terugzetting in weddeschaal op.

Dit is de bestreden beslissing.

3.27. Bij vonnis van 4 december 2013 van de correctionele rechtbank te Dendermonde wordt verzoeker strafrechtelijk veroordeeld voor de feiten die tot de bestreden beslissing hebben geleid. Verzoeker heeft tegen dit vonnis hoger beroep aangetekend.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep - voor vernietiging vatbare rechtshandeling

Standpunt van de partijen

4.1. Verzoeker betoogt dat onder de hoofding “eindbeslissing” van de bestreden beslissing nergens expliciet met zekerheid te lezen valt welke de finale uitspraak van de hogere tuchtoverheid is. De bestreden “beslissing” omvat weliswaar een onderdeel betiteld “eindbeslissing”, doch onder deze titel valt geen uitspraak te ontwaren, hoogstens een herneming van eerdere overwegingen, vermeld in de intentiebeslissing van 23 november 2011 om af te wijken van het advies van de tuchtraad. Overwegingen om te komen tot een intentie zijn geen uitspraak/eindbeslissing, zodat “het document” van 14 december 2011 geen uitspraak omvat en zodoende geen tuchtbeslissing is die zou kunnen vernietigd worden.

4.2. De verwerende partij repliceert in haar memorie van antwoord dat verzoeker niet ernstig kan beweren dat niet valt in te zien welke de finale uitspraak is van de tuchtoverheid, nu hij de zware tuchtstraf van de terugzetting in weddeschaal krijgt opgelegd op grond van een omstandige motivering waarbij

alle argumenten van verzoeker en het advies van de tuchtraad worden weerlegd. Er valt volgens de verwerende partij overigens niet in te zien waarom de hogere tuchtverheid de eerdere overwegingen niet als hernomen zou mogen beschouwen, temeer nu zij voorts nogmaals antwoordt op de argumenten van verzoeker.

Beoordeling

4.3. Met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat uit de bestreden beslissing genoegzaam kan worden afgeleid dat aan verzoeker de zware tuchtstraf van de terugzetting in weddeschaal wordt opgelegd. De bestreden beslissing betreft een handeling die door verzoeker voor de Raad van State bestreden kan worden, zoals hij overigens ook effectief gedaan heeft.

V. Onderzoek van het derde middel

Uiteenzetting van het middel

5.1. Verzoeker voert in een derde middel de schending aan van de materiële motiveringsplicht, van het vermoeden van onschuld en van het zorgvuldigheidsbeginsel en betoogt dat de feiten niet deugdelijk bewezen zijn, minstens dat er twijfel heerst die hem ten goede moet komen. Voor zover de tuchtverheid in de verklaringen van de inspecteurs A.M.D.S., T.W. en F.D.L. meent een bewijs te kunnen vinden van de tenlasteleggingen, stelt verzoeker dat een kritische lezing van het strafdossier anders doet besluiten. Verzoeker formuleert in zijn middel uitgebreide bedenkingen bij de neusbreuk van B.V., de zogenaamde angst van voormelde inspecteurs om de feiten te melden en de niet onbevange relatie van verzoeker met voormelde inspecteurs. Verzoeker wijst voorts op enkele merkwaardige verklaringen van deze inspecteurs en meent dat een normaal kritische lezing ervan minstens gerede twijfel meebrengt, die hem ten goede dient te komen op straffe van schending van het vermoeden van onschuld. Verzoeker verwijst vervolgens naar het besluit van de inspecteur-generaal en de tuchtraad dat het bewijs van de feiten niet geleverd is. De

tuchtoverheid, die bij haar mening blijft dat de feiten bewezen zijn, gaat volgens verzoeker niet echt in op de pertinente ongerijmdheden die hij, de inspecteur-generaal en de tuchtraad aanbrachten. Nochtans blijken volgens hem uit de analyse van de verklaringen markante tegenspraken. Hij wijst erop dat de tuchtoverheid, die de breuk van zijn pink uit zijn omstandige context haalt, te gepasten tijde kennis heeft gekregen van dit feit als arbeidsongeval en op dat ogenblik deze omstandigheden niet in twijfel heeft getrokken. Voor zover de tuchtoverheid meent te moeten uitgaan van de breuk in zijn pinkbeentje en hierbij enkel de verklaringen van zijn collega's "klakkeloos" als geloofwaardig aanneemt, doet de tuchtoverheid volgens verzoeker geen enkele poging tot onderzoek naar de werkelijkheid ervan, ook niet nadat zij werd geconfronteerd met de vele hiaten en tegenstrijdigheden in de – volgens haar nochtans overeenstemmende – verklaringen.

5.2. In zijn memorie van wederantwoord herneemt verzoeker zijn reeds ontwikkelde argumentatie en merkt hij op dat de tuchtoverheid geen enkele moeite doet om tot een ernstige analyse te komen van de door hem en de tuchtraad gemaakte opmerkingen en zich blijft baseren op een verhaal, gedistilleerd uit onwaarheden en eigenaardigheden.

Beoordeling

6.1. Wanneer de feiten in een tuchtzaak betwist worden, zoals *in casu*, komt het de Raad van State niet toe om als rechter in hoger beroep uit te maken wat naar zijn oordeel als de juiste toedracht van de aan de tuchtsanctie ten grondslag liggende feiten beschouwd moet worden. Hij vermag als annulatierechter, in het kader van het onderzoek naar de wettigheid van de opgelegde tuchtsanctie, wel na te gaan of de tuchtoverheid, gelet op de gegevens van het administratief dossier, naar recht en redelijkheid tot haar voorstelling van de aan de verzoeker ten laste gelegde feiten is gekomen, aangezien een tuchtstraf die op onbestaande of niet voldoende bewezen feiten gegrond is, in rechte niet verantwoord is.

6.2. De tenlastelegging wordt in de bestreden beslissing als volgt omschreven:

“fysieke geweldpleging, zijnde het toebrengen van één of meer (vuist)slagen op het hoofd, ten aanzien van [B.V.] ter gelegenheid van zijn opsluiting in de cel na zijn aanhouding op 27 september 2009 wegens openbare dronkenschap en weerspanning, op een ogenblik dat de handen van de betrokkene op zijn rug waren geboid en hij werd geïmmobiliseerd door het personeelslid en twee collega politieambtenaren.”

6.3. De verwerende partij vertrekt in de bestreden beslissing vanuit de niet betwiste vaststelling “dat het personeelslid een breuk heeft opgelopen na een tussenkomst in de cel”, te weten een breuk van een beentje in de pink van zijn linkerhand. Zij stelt vervolgens vast dat deze breuk “niet geloofwaardig [kan] worden verklaard” door verzoeker, maar “wel geloofwaardig [kan] worden verklaard door de verklaringen van de collega’s”. In acht genomen de uit het dossier blijkende omstandigheid dat de handen van B.V. op zijn rug waren geboid en dat hij geïmmobiliseerd werd door verzoeker en twee collega-politieambtenaren, kon de verwerende partij in redelijkheid aannemen dat verzoekers betoog dat zijn breuk te wijten was aan een kopstoot die B.V. hem zou hebben toegebracht, ongeloofwaardig is. Dit strookt met het feit dat de bij het incident aanwezige inspecteur F.D.L. verzoekers uitleg dat zijn verwonding het gevolg is van een kopstoot, onwaarschijnlijk acht. Op grond van het voormelde, alsook de verklaring van inspecteur A.M.D.S. dat verzoeker met zijn linkervuist meermaals op het hoofd van B.V. sloeg en de verklaring van inspecteur T.W. dat verzoeker een slag op de achterkant van het hoofd van B.V. gaf, kon de verwerende partij als bewezen aannemen dat verzoeker één of meer slagen op het hoofd van B.V. heeft aangebracht.

6.4. Aan de voormelde conclusie wordt geen afbreuk gedaan doordat de tuchtraad en de inspecteur-generaal het bewijs van de feiten niet geleverd zien, noch door het feit dat de verwerende partij te gepasten tijde kennis heeft gekregen van het feit als arbeidsongeval en op dat ogenblik de omstandigheden ervan niet in twijfel heeft getrokken. Evenmin wordt er afbreuk aan gedaan door verzoekers betoog betreffende feiten van het interventieverloop

die de kwestieuze opsluiting van B.V. in de cel voorafgaan, noch door zijn betoog dat de interventie na het kwestieuze incident niet verder werd gezet. Hetzelfde geldt voor de door verzoeker aangevoerde omstandigheid dat de verklaringen pas drie maanden na de feiten werden afgelegd, temeer nu de these van de betrokken inspecteurs dat zij schrik hadden van verzoeker, in acht genomen de eerdere veroordeling op 22 juli 2010 van verzoeker tot een tuchtsanctie wegens “sfeervorming”, de Raad van State niet onaannemelijk voorkomt. Het betoog van verzoeker dat inspecteur T.W. een “speelvogel” is en dat hijzelf “professioneel goed functioneert maar dat hij hierbij dus ook op tenen heeft getrapt”, is evenmin van aard om anders te oordelen, evenmin als verzoekers opmerking dat het “opmerkenswaardig” is dat men hem “in de schoenen schuift de zaken te hebben willen opblazen terzake het uitdelen van kopstoten” door B.V. De omstandigheid dat inspecteur F.D.L. geen slag heeft gezien en omtrent het geroep van B.V. “sla maar, sla maar”, niets verklaart, vermag geen afbreuk te doen aan het waarheidsgehalte van zijn verklaringen, die, zoals gezien, overigens maanden na de feiten werden afgelegd. Eenzelfde conclusie geldt voor het feit dat de positionering van B.V. anders is in de verklaringen van de inspecteurs T.W. en A.M.D.S., temeer nu beide inspecteurs niet voortdurend samen in de cel aanwezig zijn geweest.

6.5. Gelet op wat voorafgaat, is de Raad van State van oordeel dat de verwerende partij naar recht en redelijkheid tot haar voorstelling van de aan verzoeker ten laste gelegde feiten is gekomen. Verzoekers betoog dat “[e]n kritische lezing van het voorliggende strafdossier [...] nochtans anders [doet] besluiten”, wordt niet aangetoond.

Het middel is ongegrond.

7. Het auditoraatsverslag is beperkt tot het onderzoek van het derde middel. Het onderzoek van de zaak moet voortgezet worden.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent het debat.

2. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt gelast met het aanvullend onderzoek.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig april 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust